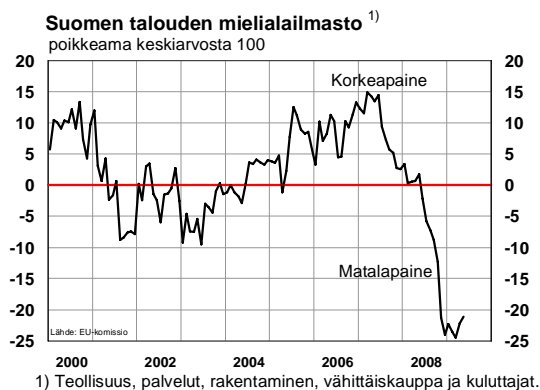
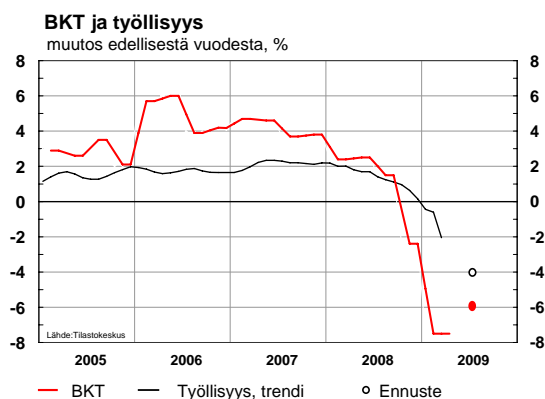

Suhdannekatsaus

16.6.2009/2

- Maailmantalouden pahin taantumavaihe on jäämässä taakse. Elpyminen tulee kuitenkin tänä ja vielä ensi vuonnakin olemaan hidasta ja vaivalloista.
- Suomen talous supistui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tuntuvasti. Talouden matalapaine ei kuitenkaan enää voimistu. Ulkomaankaupan romahduksen myötä teollisuustuotanto laskee vuositasolla yhä voimakkaasti. Myös kotimainen kysyntä supistuu.
- BKT supistuu alkuvuoden jyrkän pudotuksen johdosta tänä vuonna maaliskuista ennustetta enemmän, 6 %. Ensi vuoden aikana tuotanto kasvaa hieman.
- Työllisyys on nopeasti heikkenemässä ja työttömyys kasvussa. Työpaikkojen vähenemä on tänä vuonna 100 000 ja työttömyysaste nousee 9 prosenttiin. Työllisyystilanne pahenee tuntuvasti myös ensi vuonna.
- Inflaatio on hidastunut nopeasti. Loppuvuonna hintataso alenee ja jää tänä vuonna keskimäärin lähes viimevuotiselle tasolle.
- Valtiontalouden alijäämä on lähes 7 miljardia euroa, minkä lisäksi valtion rahoitustarvetta lisää elvytykseen liittyvät finanssisijoitukset. Valtionvelka kasvaa yli 10 mrd. euroa. Valtiontalouden alijäämä syvenee yhä ensi vuonna.

Maailmantaloudessa on havaittavissa vakiintumisen merkkejä. Viime vuoden lopulla ja tämän vuoden alussa tapahtunut tuotannon jyrkkä ja laaja-alainen pudotusjakso lienee vähitellen päättymässä, mutta tuotannon tasot säilyvät vielä tämän vuoden matalina. Koko vuonna maailmantalouden tuotanto supistunee OECD:n mukaan parisen prosenttia – teollisuusmaissa nelisen prosenttia – ja maailmankauppa viitisentoista prosenttia. Edellisen kerran maailmankauppa supistui v. 1975. Vaikka tuotanto onkin vielä laskussa, tulevaisuuden odotukset ovat jo varovaisesti vahvistuneet. Pörssikurssit ovat kääntyneet nousuun. Likviditeetin runsas lisääminen, pankkien välisten rahamarkkinoiden rauhoittuminen sekä lainojen riskipreemioiden yleinen alentuminen ovat palauttaneet rahoitusmarkkinoiden toimintakykyä. Pankkien luotonanto ei silti ole vielä elpynyt. Taloudellista aktiviteettia ovat toisaalta tukeneet mittavat finanssipoliittiset elvytystoimet sekä varastojen laajamittaisen alasajon lakkaaminen.

Uuden nousukauden alkaminen on kuitenkin vielä epävarmaa, samoin sen kestävyys. Työttömyyden jatkuva kasvu yhdessä reaalityalouden jatkuvien ongelmien kanssa saattaa vielä tuottaa uusia rasitteita rahoituslaitoksille. Deflaatio voi lyhyellä aikavälillä myös olla riskitekijä. Hieman pitemmällä aikavälillä julkisten talouksien mittava velkaantuminen yhdessä runsaaksi kasaantuneen likviditeetin kanssa saattavat puolestaan aiheuttaa inflaatiopaineita ja tarvetta talouspolitiikan kiristämiseen. Niinpä tuleva nousukausi saattaa jäädä vaatimattomaksi.

Euroopassa taantuma on muodostumassa yllättävän voimakkaaksi. Teollisuudesta ja ulkomaankaupasta suuresti riippuvien pohjoisten maiden - kuten Saksa, Ruotsi ja Suomi - taloudet kärsivät maailmankaupan romahduksesta, kun taas asuntomarkkinoiden pahojen ylilyöntien seurauksista kärsivät etenkin Espanja ja Irlanti. Baltian maiden taloudet ovat erityisen vaikeassa tilanteessa, samoin eräät itäisen Euroopan maat. Euromaiden vaikeuksia lisää euron arvon vahvistuminen. EU-maat pääsevätkin ulos taantumasta vasta viimeisimpien joukossa.

*****

Suomen talous ei ole selvinnyt maailmantalouden myllerryksistä kolhuitta, vaikka lähtikin taantumasta hyvistä lähtökohdista. Pitkän ja vahvan korkeasuhdanteen aikana merkittäviä tasapainottomuuksia ei meillä syntynyt, ja sekä julkisen että yksityisen sektorin rahoitusasemat säilyivät yleisesti ottaen hyvinä. Suomen talous oli euroalueen terveimpiä.

Talouden avoimuuden voimakas kasvu korkeasuhdannevuosina sekä teollisuuden suuri osuus olivat kuitenkin lisänneet merkittävästi kansantalouden haavoittuvuutta maailmankaupan romahtaessa. Teollisuustuotannon äkkipysäys ja samanaikainen maailmanlaajuinen rahoituskriisi muuttivat mielialat hetkessä synkiksi ja myös kotimainen kysyntä kääntyi nopeasti laskuun.

Työmarkkinoilla tilanne muuttui myös nopeasti huonoon suuntaan. Vaikka työllisyys säilyi vuoden vaihteeseen saakka korkeana, uusrekrytointien lähes täydellinen loppuminen ja lähinnä teollisuuden laajamittaiset lomautukset käänsivät työttömyyden nopeutuvaan nousuun tämän vuoden puolella ja samalla synkistivät kotitalouksien odotuksia.

Vuodesta 2009 tulee tuotannon ja työpaikkojen menetysten suhteen 1990-luvun alun jyrkimpään pudotusvaiheeseen verrattava koettelemus. **Bruttokansantuote** on kesän kynnyksellä painunut kolmen vuoden takaiselle tasolle. Tuotanto supistui tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä jyrkemmin kuin euromaissa keskimäärin, 7,5 % viime vuoden vastaavasta neljänneksestä ja 2,7 % viime vuoden viimeisestä neljänneksestä. Pudotus oli hieman suurempi kuin maaliskuun ennusteessa. Saatavissa olevat tiedot huhtikuulta viittaavat tuotannon tason laskeneen edelleen. *Koko vuoden 2009 BKT:n supistumiseksi arvioimme nyt 6 %, eli yksi prosenttiyksikkö maaliskuista ennustetta enemmän.*

Kansantalouden supistumisen jääminen kuuteen prosenttiin edellyttää, että tuotanto ei loppuvuonna juurikaan enää supistu alkuvuoden tasosta. Tähän liittyy negatiivinen riski. Vaikka maailmantalouden pahin synkkyys on hälvenemässä, uuden nousun oraat ovat vielä heiveröisiä. Etenkin EU-maiden vaikeudet jatkuvat suurina ainakin koko loppuvuoden, työttömyys lisääntyy ja julkisen talouden rahoitusasemat heikkenevät dramaattisesti. Tämän ennusteen lähtökohtana on, että maailmantalous alkaa toipua ainoastaan hitaasti ensi vuoden aikana.

Taloukasvu on Suomessa jäämässä tänä vuonna heikommaksi kuin euroalueella keskimäärin. Vientimme hyödyke- ja aluerakenne heikentävät suhteellista asemaamme myös ensi vuonna. Kotimarkkinatuotanto supistuu yhä, sillä työttömyyden kasvu leikkaa kotitalouksien kysyntää ja yritysten investoinnit vähenevät. Käynnissä olevasta taantumasta odotetaan kuitenkin lyhyempää kuin 1990-luvun alussa, jolloin kasvu käynnistyi ensi vuoden aikana. Mikäli tuotannon kehitysura noudattaisi 1990-luvun alkua, kasvuun päästäisiin vasta vuonna 2011. Mikäli tuotannon taso ei enää kesän jälkeen merkittävästi alene, ensi vuonna bruttokansantuote kasvanee jo hieman, keskimäärin ehkä ½ prosenttia.

*****

Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä **ulkomaankauppa** supistui rajusti edellisvuodesta, vienti peräti 25½ % – tavaroiden vienti jopa 30 % – ja tuonti 19½ %. Huhtikuussa sekä viennin että tuonnin lasku jyrkkenei edelleen. Vientimarkkinoista kaikki tärkeimmät kohdemaat ovat edelleen äkikijarrutuksessa. Vuonna 2009 vienti supistuu lähes 20 %, mutta kasvaa jo hieman ensi vuonna.

Kotimaisen kysynnän viime vuoden lopulla alkanut supistuminen jyrkkenei ensimmäisellä neljänneksellä ja kysyntä väheni vuotta aiemmasta runsas 4 %; yksityinen kulutus supistui 4½ % ja yksityiset investoinnit 10½ %. Julkinen kysyntä lisääntyi ½ %. Vuonna 2009 kotimainen kysyntä supistuu 4 %.

Tuotannon romahdus on ollut kysynnän puutteesta jyrkkää ja laaja-alaista. Teollisuuden tuotanto supistui ensimmäisellä neljänneksellä 20 % viimevuotisesta, kauppa 12 %, rakentaminen 8 % sekä kuljetus ja tietoliikenne 7 %. Pientä kasvua oli alkutuotannossa. Teollisuuden uudet tilaukset ovat keväällä yhä vähentyneet vuodentakaisesta ja vuonna 2009 teollisuuden tuotanto supistuu 15 %. Rakentaminen supistuu vastaavasti 10 % ja kaupan toiminnotkin lähes saman verran.

Investoinnit kokonaisuudessaan kääntyivät tuntuvampaan laskuun vasta tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin ne supistuivat 9 % vuodentakaisesta. Pienessä kasvussa oli vielä julkiset investoinnit. Asuntorakentaminen on ollut laskussa jo pari vuotta, ja tämän vuoden alussa uudisrakentamisen aloitukset lähes puolittuivat vuotta aiemmasta. Uusia asuntoja aloitettaneen tänä vuonna vain 18 000 kappaletta, eli saman verran kuin alimmillaan 1990-luvun laman aikana; noin puolet aloituksista on valtion tukemaa tuotantoa. Elvytystoimin vahvistettu korjausrakentamisen kasvu tukee tuotantoa, mutta silti talonrakentamisen alamäki jyrkkenee sitä mukaa, kun käynnissä olleet kohteet valmistuivat. Myös tuotannollisten investointien väheneminen on voimistunut vuoden alussa. Vuonna 2009 investointien arvioidaan supistuvan yhteensä 10 % ja ensi vuonna yhä tuntuvasti.

Kotitalouksien suotuisasta reaalitylokehityksestä huolimatta **kulutus** kääntyi laskuun jo viime vuoden syksyllä ja lasku jyrkkenei tämän vuoden alussa. Ensimmäisellä neljänneksellä kulutus supistui 4½ % viimevuotisesta. Kestokulutustavaroiden hankinnat vähenivät 20 %, mutta myös päivittäistavaroiden ostot vähenivät, samoin palveluiden käyttö. Korkeasuhdanteessa kotitaloudet velkaantuivat ja säästäminen painui negatiiviseksi. Dramaattinen ilmapiirin muutos viime syksynä muutti kuitenkin nopeasti kotitalouksien asenteita säästämistä suosivammaksi. Työllisyyden heikkeneminen ja työttömyysuhan kasvu vähentää jatkossakin kulutusalltiutta.

Kotitalouksien **ostovoiman** arvioidaan tänä vuonna lisääntyvän vain prosenttien verran. Kotitalouksien odotukset ovat kesän lähestyessä hieman kirkastuneet, mutta yksityinen kulutus supistuu kuitenkin tänä vuonna aiempaa arviota enemmän, 3 %. Ensi vuonna kulutuksen lasku jatkuu. Säästämisasteen arvioidaan tänä vuonna kohoavan 4 prosenttiyksikköä kolmeen prosenttiin. Velkaantumisasete nousee vielä hieman mutta vakiintuu ensi vuonna 104 prosentin tuntumaan.

Työllisyys alkoi merkittävästi heiketä puolisen vuotta tuotannon kasvun pysähtymisen jälkeen. Uusrekrytoinnit pysähtyivät jo viime vuoden puolivälissä, ja lomautukset laajenivat nopeasti vuoden lopulla, mutta työllisyys säilyi korkealla tasolla vuoden 2008 loppuun saakka. Selkeä käänne huonompaan tapahtui vuoden vaihteessa ja heikkenevä kehitys jatkuu ensi vuoteen. Tämän vuoden huhtikuussa työllisiä oli 69 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työpaikat vähenevät lähes kaikilla toimialoilla ja työllisten määrä jää koko vuonna 100 000 pienemmäksi kuin viime vuonna. Palkansaajien tekemät työtunnit vähenevät mm. lomautusten johdosta työllisten määrää enemmän, 5½ %. Työttömyysaste oli huhtikuussa 8,8 %, eli 2,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin huhtikuussa 2008. Tänä vuonna työttömyysaste nousee keskimäärin 9 prosenttiin viime vuoden 6,4 prosentista ja työttömiä tulee olemaan lähes 250 000 henkeä. Ensi vuonna työllisyystilanne heikkenee edelleen ja työttömyysaste kohoaa keskimäärin ainakin 10 prosenttiin.

Kuluttajahintojen nousuvauhti on hidastunut nopeasti. Syyinä ovat maailmanmarkkinahintojen laskun ohella olleet etenkin asuntohintojen ja lainakorkojen lasku. Raaka-ainehintojen lasku on eräin osin kuitenkin jo päättynyt, eivätkä matalalle painuneet korotkaan enää jatkossa merkittävästi alene. Markkinatilanteen kiristymisen alkaneen vähitellen vaikuttaa elintarvikkeiden hintoihin ja ruoan alv-alennus loppuvuonna alentaa ruoan hintatasoa. Inflaatio muuttuu kesäkuukausina negatiiviseksi, ja

vuonna 2009 kuluttajahintojen keskimääräinen nousu jää $\frac{1}{4}$ prosenttiin. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi nousee $1\frac{1}{2}$ %. Ensi vuonna hintataso nousee vain hieman.

Palkansaajien ansiotasoindeksi arvioidaan kohoavan v. 2009 keskimäärin runsas 4 % edellisestä vuodesta. Tämän on maaliskuista arviota jonkin verran vähemmän ja vain hieman enemmän kuin voimassa olevien sopimuspalkkojen nousu. Ilmeisesti poikkeuksellinen talouskehitys muuttaa myös perinteistä palkanmuodostusmallia. Ensi vuonna palkkojen nousu hidastuu edelleen. Uudet palkan- korotukset jäänevät pieniksi. Työllisyyden heikkenemisestä johtuen kaikkien palkansaajien osto- voiman kasvu jää inflaation hidastumisesta ja verotuksen kevenemistä huolimatta tänä vuonna ole- mattomaksi.

Koko kansantalouden tasolla **ulkomaantase** (vaihtotase) pysyy tänä vuonna ylijäämäisenä. Ylijäämä kutistuu kuitenkin kahteen mrd. euroon, eli yhteen prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tätä vastaten etenkin yritysten mutta myös rahoitus- ja vakuutuslaitosten ylijäämäinen rahoitusase- ma, eli säästämisen ja investointien erotus, on usean hyvän vuoden jälkeen tuntuvasti heikkenemäs- sä. Kotitaloudet muuttuvat säästämisasteen noususta johtuen rahoitusylijämmäisiksi, kun taas julki- nen talous muuttuu pitkän ylijäämäkauden jälkeen alijäämäiseksi.

Julkisen talouden rahoitusasema oli vielä viime vuonna 4,1 % ylijäämäinen suhteessa kokonaistuot- antoon ja velkaantuneisuus aleni edelleen. Tämän vuoden alkupuoliskolla julkisen talouden rahoi- tusasema kääntyi alijäämäiseksi, ja koko vuonna alijäämäsuhte heikkenee viime vuodesta $6\frac{1}{2}$ pro- senttiyksikköä. Koko vuonna alijäämän arvioidaan painuvan 2 prosenttiin suhteessa kokonaistuotan- toon. Julkinen velkasuhde kohoaa 41 prosenttiin. Ensi vuonna alijäämäsuhte nousee $4\frac{1}{2}$ prosent- tiin. Julkisen talouden myöhempi tasapainottaminen edellyttää talouden elpymisen ohella myös aktiivisia toimenpiteitä tulojen ja menojen osalta.

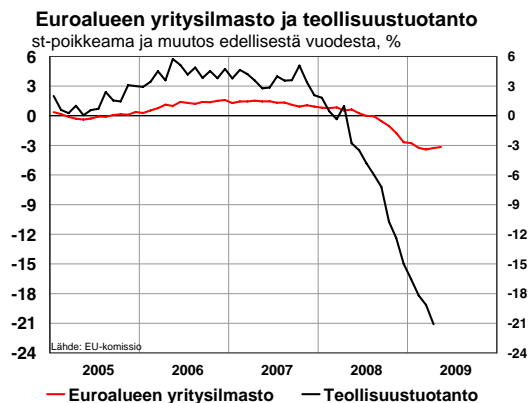
Valtiontalous on heikkenemässä erityisen nopeasti syvän taantumun sekä elvytystoimien seuraukse- na. Yhdeksän vuotta kestäneen ylijäämäkauden jälkeen valtiontalous on tänä vuonna selvästi alijää- mäinen. Suhdanneherkkien verotulojen, kuten yhteisöverojen ja luovutusvoitoista maksettavien ve- rojen ohella myös kotitalouksien maksamat ansiotuloverot vähenevät, osin verokevennyksistä johtu- en. Vuonna 2009 valtion tilinpidon mukaiset tulot jäävät yli 5 miljardia eroa viimevuotista vähäi- semmiksi. Menot vastaavasti lisääntyvät kolmisen miljardia euroa ja valtiontalouden alijäämä on lä- hes 7 mrd. euroa. Valtionvelka lisääntyy tätäkin enemmän. Ensi vuonna valtion alijäämä syvenee edelleen.

Kuntatalouden rahoitustasapaino heikkeni alkuvuonna 2009 selvästi, kun verotulot supistuivat tam- mi-toukokuussa yli 3 % viimevuotisesta. Samalla kuntien menojen kasvu on jatkunut nopeana ja valtionosuuksien kasvusta huolimatta kuntatalous painuu v. 2009 alijäämäiseksi $\frac{1}{2}$ prosenttia suh- teessa bruttokansantuotteeseen. Paineet kunnallisverotuksen kiristymiseen ja menoleikkauksiin ovat velkaantumisen kasvaessa suuret. Ensi vuodesta on tulossa erityisen vaikea.

Sosiaaliturvarahastojen pitkään jatkunut ylijäämä supistuu merkittävästi kuluvana vuonna, noin 2 prosenttiin suhteessa kokonaistuotantoon. Työeläkelaitosten ylijäämä pienenee maksutulokertymän vähäisen kasvun, sijoitustuottojen vähenemisen ja työeläkemenojen nopean kasvun takia. Muiden sosiaaliturvarahastojen, lähinnä työttömyysvakuutusrahaston talous kääntyy alijäämäiseksi.

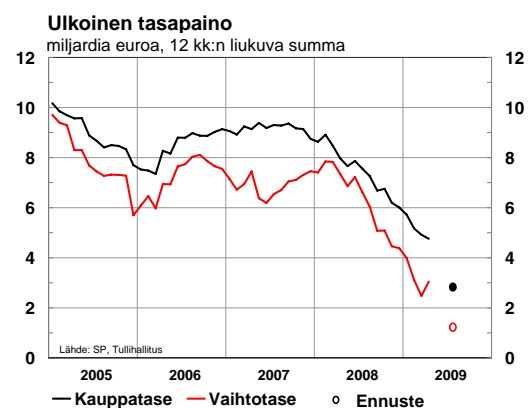
Kansainvälinen talous

Euroalueen **yritysilmaston** heikkeneminen on päättynyt. Indikaattori on noussut kaksi peräkkäistä kuukautta mutta on yhä alhaisella tasolla. Myös teollisuusyritysten luottamuksen heikkeneminen on pysähtynyt ja tuotanto-odotukset ovat hieman kohentuneet. Teollisuustuotanto supistui huhtikuussa vuodentakaisesta viidenneksen..

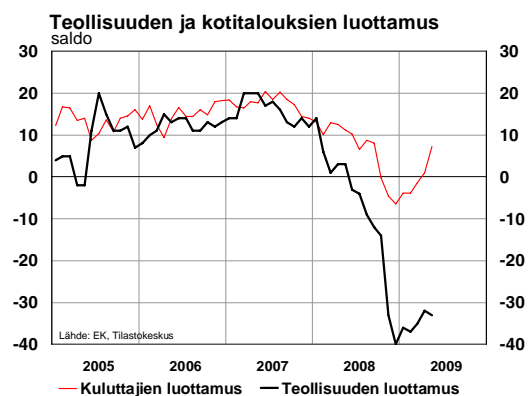

Suomen talouskehitys

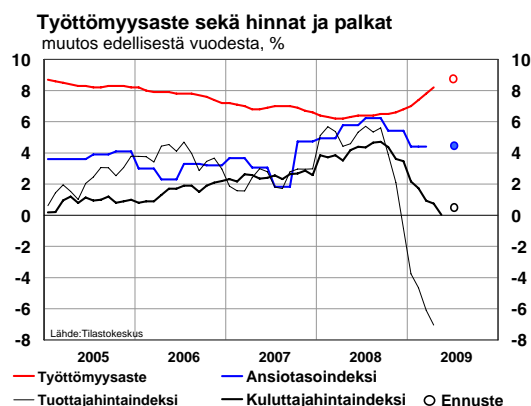
Viennin arvo laski tammi-huhtikuussa 35 % vuotta aiemmasta; huhtikuussa laskua 38 % mutta tasoltaan vienti nousi vuoden korkeimmaksi. Tuonnin arvo on laskenut alkuvuonna lähes viennin tahtiin. Kauppataseen ylijäämän 12 kk vuosisumma oli huhtikuussa 4,8 mrd. euroa, ja vaihtotaseen vastaavasti 3 mrd. euroa.

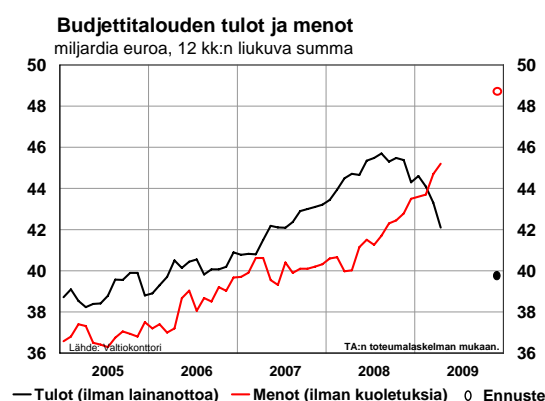
Suomen talouden **luottamusindikaattorit** ovat kohenemaan päin. Kuluttajaluottamus on elpynyt joulukuusta lähtien, eikä teollisuuden luottamus ole enää heikentynyt. Teollisuuden tuotanto-odotukset ovat viimeaikaisesta kohenemisestä huolimatta edelleen alhaisella tasolla. Palvelualojen ja vähittäiskaupan näkymät ovat heikot.

Kuluttajahintojen nousuvauhti hidastui toukokuussa nolnaan prosenttiin. Eniten inflaatiota hillitsi korkojen ja polttoaineiden hintojen lasku. Teollisuuden tuottajahinnat laskivat huhtikuussa 7 prosenttia vuodentakaisesta. Vaihtosuhte heikkeni edelleen huhtikuussa, sillä vientihinnat laskivat lähes 10 prosenttia ja tuontihinnat putosivat 9 prosenttia. Ansiotasoindeksi kohosi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 4,4 prosenttia. Työttömyysaste nousi huhtikuussa trenditasoitettuna 8,2 prosenttiin.

Valtion saamat verot ja veronluonteiset tulot supistuivat tammi-huhtikuussa 8 % viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Tärkeimmistä eristä pieniä tuloveron tuotto 16 %, arvonlisäveron tuotto 8 % ja autoveron tuotto peräti 36 %. Valmisteverojen tuotto puolestaan lisääntyi 13 %, kun tupakka- ja alkoholiverojen tuotot lisääntyivät tuntuvasti. Menojen jatkaessa kasvuaan valtion budjettitalouden alijäämä oli 1,6 mrd. euroa. Valtionvelka oli toukokuun lopussa 51,6 mrd. euroa..

Lyhyiden **korkojen** lasku jatkui voimakkaana toukokuulle saakka, mutta kesäkuussa korkotaso on vakiintunut 1,3 prosentin tuntumaan. Uusien asuntolainojen kesäkorkeus oli huhtikuussa 2,6 %. Asuntolainojen nostot ovat korkojen laskusta huolimatta vähentyneet ja asuntohintojen aleneminen jatkunut. Vanhojen asuntojen hinnat laskivat vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,7 % edellisestä neljänneksestä koko maassa ja 2,0 % pääkaupunkiseudulla. Reaalisesti hinnat laskivat koko maassa 6,8 % edellisvuodesta.

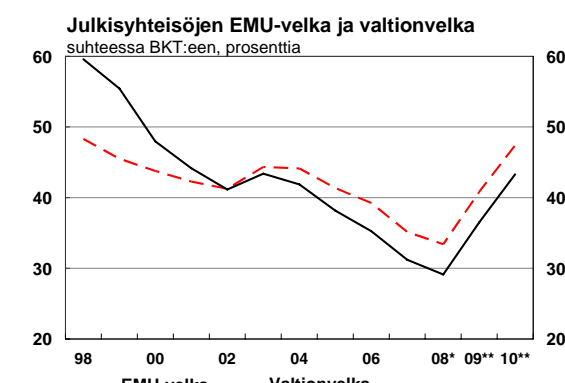
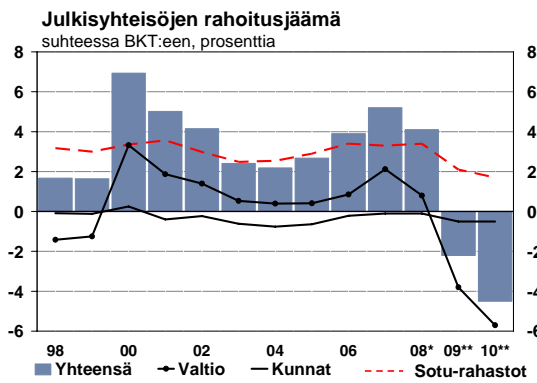
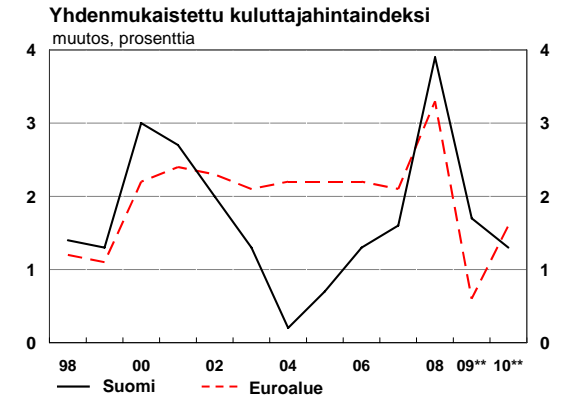
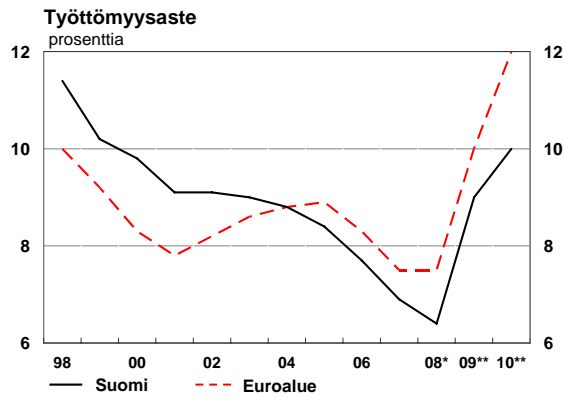
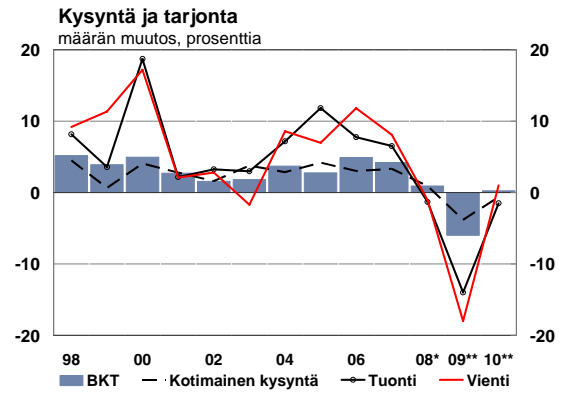
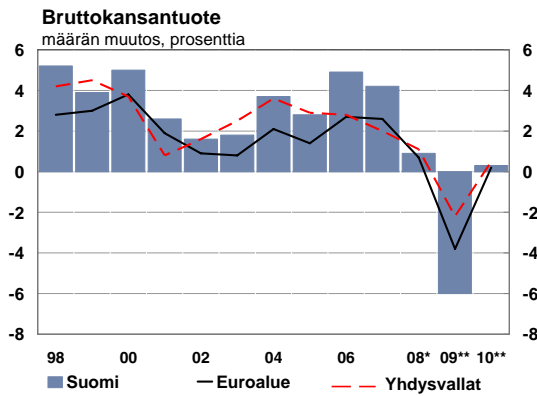

Lisätietoja

Suhdanneyksikön päällikkö Hannu Jokinen, puh 0400 727 799

Neuvotteleva virkamies Harri Kähkönen, puh 160 33194

<http://www.vm.fi/julkaisut>

Keskeiset ennusteluvut

	2008*	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia				
Bruttokansantuote markkinahintaan	186	4,9	4,2	0,9	-6,0	0,3
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	75	7,8	6,5	-0,3	-14,0	-1,5
Kokonaistarjonta	261	5,7	4,9	0,3	-8,3	-0,2
Tavaroiden ja palvelujen vienti	82	11,8	8,1	-1,0	-18,0	1,0
Kulutus	137	3,0	2,5	1,9	-1,7	-0,2
yksityinen	96	4,1	3,3	2,0	-2,9	-0,3
julkinen	41	0,6	0,8	1,7	1,1	-0,1
Investoinnit	38	4,8	8,7	1,0	-10,0	-6,0
yksityiset	34	6,6	9,0	1,3	-11,1	-5,6
julkiset	5	-6,8	6,8	-1,3	-1,9	-8,3
Kokonaiskysyntä	261	5,7	4,9	0,3	-8,3	-0,2
kotimainen kysyntä	179	2,9	3,6	0,6	-3,8	-0,6

	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
Palvelut, määrän muutos, %	3,2	2,4	1,5	-2,5	-0,1
Koko teollisuus, määrän muutos, %	10,5	8,6	0,3	-12,9	1,4
Työn tuottavuus, muutos, %	3,5	2,5	-1,7	-0,7	2,0
Työllisyysaste, %	68,9	69,9	70,6	67,6	66,7
Työttömyysaste, %	7,7	6,9	6,4	9,0	10,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,6	2,5	4,1	0,2	1,0
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,0	3,4	5,6	4,2	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	8,2	7,3	4,0	2,1	1,1
Vaihtotase, % BKT:sta	4,9	4,0	2,1	1,2	0,6
Lyhyet korot (Euribor 3 kk), %	3,1	4,3	4,8	1,5	2,0
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	3,8	4,3	4,3	4,0	4,0
Julkisyhteisöjen menot, % BKT:sta	48,7	47,3	48,4	54,0	55,2
Veroaste, % BKT:sta	43,4	42,9	42,6	41,8	41,0
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, % BKT:sta	3,9	5,2	4,1	-2,2	-4,5
Valtion rahoitusjäämä, % BKT:sta	0,9	2,1	0,8	-3,8	-5,7
Julkisyhteisöjen bruttovelka (EMU), % BKT:sta	39,2	35,1	33,4	40,8	47,4
Valtionvelka, % BKT:sta	35,3	31,2	29,2	36,5	43,3

Lähteet:

Tilastokeskus, Suomen Pankki, EU, OECD

Ennusteet: Valtiovarainministeriön kansantalousosasto